

Mendelova univerzita v Brně
Agronomická fakulta
Ústav aplikované a krajinné ekologie

**Využití zemědělského půdního fondu v katastrálním území
Sudkov**
Bakalářská práce

Vedoucí práce:
Prof. Ing. František Toman, CSc.

Vypracovala:
Lucie Urbanová

Brno 2015

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Zpracovatelka: **Lucie Urbanová**
Studijní program: Zemědělská specializace
Obor: Pozemkové úpravy a ochrana půdy
Název tématu: **Využití zemědělského půdního fondu v katastrálním území Sudkov**
Rozsah práce: 30 stran včetně příloh

Zásady pro vypracování:

1. Na základě studia nejstarších dostupných mapových podkladů ve vybraném území popište stav původního půdního fondu.
2. Zjistěte stav druhů pozemků k roku 1950 s dalším zlomovým historickým mezníkem v daném území až po současnost.
3. Vyhodnoťte rozsah změn působících na vývoj zemědělského půdního fondu v průběhu let, proveďte jejich rozbor a porovnání.
4. Navrhněte opatření vhodná k ochraně zemědělského půdního fondu, ke zlepšení racionálního hospodaření na půdě a ke zvýšení ekologické stability krajiny v dané lokalitě.

Seznam odborné literatury:

1. DUMBROVSKÝ, M. – MEZERA, J. Metodický návod pro pozemkové úpravy a související informace. [jiný]. Praha. 2000.
2. TOMAN, F. Historický vývoj pozemkových úprav v českých zemích. *Pozemkové úpravy*. 2006. sv. 58, s. 17–19. ISSN 1214-5815.
3. PODHRÁZSKÁ, J. *Projektování pozemkových úprav*. 1. vyd. Brno: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, 2007. 215 s.
4. MAŠEK, F. *Pozemkový katastr : Soupis, popis a geometrické zobrazení pozemků ČSR*. Praha: Knihovna ministerstva financí, 1948. 223 s.
5. VITÁSKOVÁ, J. – MATĚJÍK, M. *Geodézie : Pozemková evidence*. 1. vyd. Brno: MZLU, 1996. 68 s. ISBN 80-7157-191-1.
6. TOMAN, F. – KNOTEK, J. – VITÁSKOVÁ, J. Vývoj právní úpravy věcných břemen v českých zemích. *Pozemkové úpravy*. 2010. sv. 18, č. 70, s. 9–12. ISSN 1214-5815.
7. BUMBA, J. *České katastry od 11. do 21. století*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007. 190 s. ISBN 978-80-247-2318-1.

Datum zadání bakalářské práce: říjen 2013

Termín odevzdání bakalářské práce: duben 2015

Lucie Urbanová
Autorka práce

prof. Ing. František Toman, CSc.
Vedoucí práce

prof. Ing. František Toman, CSc.
Vedoucí ústavu

prof. Ing. Ladislav Zeman, CSc.
Děkan AF MENDELU

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma *Využití zemědělského půdního fondu v katastrálním území Sudkov* zpracovala samostatně a použila jen pramenů, které cituji a uvádím v příloženém seznamu literatury.

Bakalářská práce je školním dílem a může být použita ke komerčním účelům jen se souhlasem vedoucího bakalářské práce a děkana Agronomické fakulty Mendelovy univerzity v Brně.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Mendelovy univerzity v Brně a zpřístupněna ke studijním účelům.

V Brně dne

Podpis

Poděkování:

Děkuji panu Prof. Ing. František Tomanovi, CSc. za pomoc, rady a trpělivost. Dále děkuji starostce Obecního úřadu v Sudkově paní Mileně Sobotkové za poskytnuté materiály, zaměstnancům katastrálního úřadu v Šumperku za pomoc při hledání materiálů v archivu a Lukáši Urbanovi za obětavou pomoc při zpracovávání bakalářské práce. V neposlední řadě děkuji svým rodičům za umožnění studií.

ABSTRAKT

Bakalářská práce je zaměřená na využití zemědělského půdního fondu ve vybraném katastrálním území. Moje práce je věnována především analýze historického vývoje zemědělského půdního fondu. Soustředila jsem se na časové období začínající rokem 1958 a konče současností.

Celá práce je rozdělena na dva větší celky. V prvním celku je zpracována charakteristika půdy a půdního fondu a vývoj českého zemědělství.

Druhá část je věnována katastrálnímu území Sudkov. Zde nalezneme charakteristiku vybraného území a historický vývoj konkrétních pozemků v k. ú. Sudkov. Vlastnický vývoj vztahů k půdě je zde popsán od pozemkových knih až po současný katastr nemovitostí.

Hlavním cílem práce je prozkoumat vývoj výměr a využití půdního fondu v katastrálním území Sudkov.

Klíčová slova:

katastrální území, půdní fond, půda, pozemková kniha, katastr nemovitostí, zemědělství

ANNOTATION

Bachelor thesis is focused on the use of agricultural land resources in the selected cadastral area. My bachelor thesis devoted to analysis of the historical development of agricultural land. I concentrated on the period of time beginning in 1958 and ending with the present.

The thesis is divided into two larger units. In the first part of thesis is processed characteristics land and land resources and the development of Czech agriculture.

The second part is devoted to the cadastral territory Sudkov. We find here the characteristics of the selected area and the historical development of specific plots in the cadastral Sudkov. Ownership of land development is described from the land books to the actual cadastral register.

The main purpose of this thesis is analyse the development assessment and utilization of land resources in the cadastral area Sudkov.

Keywords:

cadastral area, land resources, land, land book, cadastral register, agriculture

Obsah

1	ÚVOD	8
1.1	Půda a zemědělský půdní fond	8
1.2	Druhy pozemků	9
2	ČESKÉ ZEMĚDĚLSTVÍ.....	11
3	OBEC SUDKOV	13
3.1	Základní charakteristika vybraného území.....	13
3.1.1	Název území a lokalizace	13
3.1.2	Širší vztahy	14
3.2	Primární krajinná struktura	14
3.2.1	Geomorfologické členění	14
3.2.2	Geologická stavba	15
3.2.3	Klimatické podmínky	15
3.2.4	Vodstvo	15
3.2.5	Ovzduší.....	16
3.2.6	Přírodní hodnoty.....	16
3.2.7	Zemědělství	16
3.3	Sekundární krajinná struktura.....	17
3.3.1	Historie Sudkova	17
4	HISTORICKÁ STRUKTURA PLOCH.....	20
4.1	Zapojení popisovaného obrazu do historické charakteristiky území.....	21
5	SOUČASNÁ STRUKTURA PLOCH	22
5.1	Popis struktury ploch a urbanistický rozbor sídla	22
5.2	Land use.....	23
5.3	Hlavní krajínovorné činnosti	24
5.4	Zhodnocení míry antropického tlaku na území	25
6	VZNIK JZD V KTASTRÁLNÍM ÚZEMÍ SUDKOV	26
6.1	Jednotné zemědělské družstvo „5. pětiletky“ se sídlem v Bludově	26
7	VÝVOJ A ROZDĚLENÍ PŮDNÍHO FONDU V KATASTRÁLNÍM ÚZEMÍ SUDKOV	29
7.1	Rozdělení půdního fondu od r. 1945	29
7.2	Rozdělení půdního fondu v letech 1958-1960.....	30
7.3	Rozdělení půdního fondu v letech 1960-1972.....	31

7.4	Rozdělení půdního fondu v letech 1973-1974.....	34
7.5	Rozdělení půdního fondu v letech 1975-1989.....	34
7.6	Rozdělení půdního fondu od roku 2002 do roku 2014.....	36
8	NOVĚ ZASTAVĚNÉ PLOCHY V KATASTRÁLNÍM ÚZEMÍ SUDKOV	39
8.1	Výstavba rodinného domu č. p. 305	39
8.2	Výstavba rodinného domu č.p. 298	39
8.3	Výstavba rodinného domu č.p. 297	40
8.4	Výstavba protipovodňové hráze	41
9	SHRNUTÍ ZMĚN K SOUČASNÉMU STAVU	45
10	ZÁVĚR.....	46
11	LITERATURA.....	48
12	ŘÍLOHY	50

1 ÚVOD

Půda je z hlediska životního prostředí důležitou součástí života na Zemi. Ovlivňuje vodní zdroje, ovzduší a přírodu, je výrobním prostředkem v zemědělství a lesním hospodářství a je zásobárnou nerostných surovin. Zemědělská půda zahrnuje půdní kategorie, které vzhledem ke svým přirozeným i získaným vlastnostem mohou sloužit k různým účelům. Půdu nelze ničím nahradit, a proto je třeba ji chránit.

Zemědělský půdní fond (ZPF), tvoří zemědělské pozemky, které jsou jako zemědělské půdy využívané na zemědělskou výrobu a které jsou v katastru nemovitostí členěné na ornou půdu, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady a trvalé travní porosty. Dále ho také tvoří pozemky ostatní.

1.1 Půda a zemědělský půdní fond

Předmětem zájmu této práce je využití zemědělského půdního fondu. Pokud bychom si sami rozebrali co jednotlivá slova a slovní spojení znamenají, nemohli bychom opomenout určitě význam slova půda a půdní fond.

Významem slova půda označujeme zemský povrch, respektive určitou jeho část. Používáme jej tedy ve smyslu označení určité plochy, případně i prostoru „nad“ a „pod“ touto plochou (zemským povrchem). Půda je neobnovitelný přírodní zdroj a součást národního bohatství, které je třeba uchovat pro příští generace. Vedle produkční funkce, jako výrobní prostředek zemědělství a lesní výroby, má i neopominutelnou funkci jako podstatná složka životního prostředí. Při práci s půdou jako výrobním prostředkem je nutno sledovat v první řadě ekologické a teprve na druhém místě ekonomické pohledy.

Pod pojmem půdní fond si můžeme, dle výše uvedeného významu slova půda, představit plochu zemského povrchu v hranicích určité jednotky (státu, oblasti), je členěná podle způsobu hospodářského využití. Účelné využití půdního fondu má velký společenský význam, neboť objem zemědělské výroby závisí na výměře a úrodnosti půdy.

Nejvýznamnější složkou půdy je nepochybně zemědělský půdní fond. Zemědělská půda je vystavena neustálému působení přírodních podmínek, činnosti člověka i ostatním vlivům.

Zemědělský půdní fond (dále jen ZPF) je třeba tedy chránit a proto otázkám ochrany ZPF jako významné složky životního prostředí je v našem právním řádu věnována samostatná pozornost, a to prostřednictvím zákona o ochraně ZPF č. 334/1992 Sb., kde taktéž najdeme v § 1 podrobné rozebrání a význam slova ZPF.

Zemědělský půdní fond je základním přírodním bohatstvím naší země, nenahraditelným výrobním prostředkem umožňujícím zemědělskou výrobu a je jednou z hlavních složek životního prostředí. Ochrana ZPF, jeho zvelebování a racionální využívání jsou činnosti, kterými je také zajišťována ochrana a zlepšování životního prostředí.

V ZPF jsou zahrnuty:

- pozemky zemědělsky obhospodařované, kam dle zákona patří orná půda, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady, louky a pastviny,
- půda dočasně neobdělávaná, což znamená půda, která byla a má být zemědělsky obhospodařována, ale dočasně není,
- rybníky s chovem ryb nebo vodní drůbeže,
- půda nezemědělská potřebná k zajišťování zemědělské výroby, kam náleží např. polní cesty, pozemky se zařízením pro polní závlahy, závlahové vodní nádrže, odvodňovací příkopy, hráze sloužící k ochraně před zamokřením nebo zátopou, ochranné terasy proti erozi apod.

V případě pochybností zda určitý pozemek je součástí zemědělského půdního fondu, rozhoduje orgán ochrany zemědělského půdního fondu.

1.2 Druhy pozemků

Rozlišujeme tyto druhy půdy:

zemědělskou půdu

- půda určená k zemědělskému obhospodařování

nezemědělskou půdu

- půda, která přirozeným složením není vhodná k obdělávání
- půda využívaná k nezemědělským účelům

Zemědělská a nezemědělská půda vytváří společně **půdní fond**.

Do kategorie půdy zemědělské patří následující druhy pozemků:

1. **orná půda** – pozemek, na němž se pěstují zemědělské plodiny, jako jsou např. obiloviny, píce, okopaniny, technické plodiny aj. Pozemek může být i dočasně zatravněn.
2. **chmelnice** – pozemek, na němž se pěstuje chmel.
3. **vinice** - pozemek, na němž se pěstuje vinná réva.

4. **zahradá** - pozemek, na němž se trvale a většinou pěstuje zelenina, květiny a jiné zahradní plodiny, zpravidla pro vlastní potřebu. Pozemek také může být osázený ovocnými keři nebo ovocnými stromy, a to až do výměry 0,25 ha.

5. **ovocný sad** - pozemek osázený ovocnými keři nebo ovocnými stromy o výměře větší než 0,25 ha.

6. **trvalý travní porost** - pozemek porostlý travinami, u něhož hlavní výtěžek je seno (tráva), nebo určený k trvalému spásání, i když je za účelem zúrodnění rozoráván.

Do kategorie půdy nezemědělské patří:

7. **lesní pozemek** – pozemek s lesním porostem a pozemek, u něhož byly lesní porosty odstraněny za účelem jejich obnovy, lesní průsek a nezpevněná lesní cesta, není-li širší než 4m a pozemek, na němž byly lesní porosty dočasně odstraněny na základě rozhodnutí orgánu státní správy lesů (§3 odst.1 písm. a zákona č.289/1995 Sb.). Patří sem i pozemek, na kterém je postavena budova.

8. **vodní plocha** – pozemek, na němž je rybník, vodní tok, vodní nádrž, močál, mokřad nebo bažina.

9. **zastavěná plocha a nádvoří** – pozemek, na němž je postavena budova podle §2 odst.1 písm. b), d) a e) katastrálního zákona, včetně nádvoří podle §1 odst.2 písm. a) vyhlášky č.190/1996 Sb., vyjma skleníku, který je v katastru evidován jako budova, postaveného na zemědělském nebo lesním pozemku a budovy postavené na lesním pozemku.

10. **ostatní plocha** – ostatní pozemky, které nejsou uvedeny v předcházejících druzích pozemků.

Před účinností novely zák. č. 120/2000 Sb. existovalo 12 kategorií druhů pozemků. Byly zde kategorie označované jako „rybníky a potoky s chovem ryb“ a „ostatní vodní plochy“, dnes sjednocené do kategorie „vodní plochy“. Druhou skupinou byly „pastviny“ a „louky“, které přešly do kategorie „trvalých travních porostů“. Sloučení louky s pastvinou se jeví jako vhodné, neboť se jednalo o druhy pozemků, které si svým charakterem byly velmi podobné. Také při dnešním způsobu obdělávání této zemědělské půdy nebylo vždy snadné určit, zda se jedná o druh pozemku „louka“ či „pastvina“. Vlastník tak může manipulovat se způsobem využití trvalého travního porostu podle své potřeby a nemá povinnost každou takovou změnu oznámit katastrálnímu úřadu.

2 ČESKÉ ZEMĚDĚLSTVÍ

České zemědělství má bohatou tradici a dosahovalo pozoruhodných výsledků, z nichž některé jsou dostatečně známy a některé bohužel upadly do zapomenutí.

Na podkladě četných hmotných pramenů dějin bylo prokázáno, že slovanské kmeny v našich zemích byly výhradně zemědělské. Slované pěstovali již několik druhů pšenic, ječmen, žito, oves a zabývali se i chovem velkého množství hospodářských zvířat, lovem, rybařením a chovem včel. Úroveň jejich zemědělství vynikala mechanickou úpravou půdy a to také dokreslují pozoruhodné nálezy kovářských výrobků používaných v zemědělství.

Základním zemědělským systémem starých Slovanů bylo tzv. přílohové zemědělství. tzn. že půda se několik let obdělávala a po poklesu výnosů rostlin na nich pěstovaných, se ponechala bez orby a osevu

V období 8. – 10. století kdy vznikaly zárodky českého státu, vydala svoje bohaté kulturní a materiální plody Velká Morava. Tato doba se vyznačovala rozvinutým zemědělstvím.

K zásadním změnám došlo v 10. – 12. Století kdy se díky používání dokonalejšího zemědělského nářadí, jako jsou pluh, brány, žací nářadí dosahovalo vysokých výnosů. Zlepšoval se i stav dobytkařství a získávala se nová zemědělská půda.

České zemědělství zaznamenalo první vážné úspěchy v období 15. – 16. století, tedy období renesance. V té době probíhaly v Českých zemích velké změny především ve způsobu hospodaření zejména na šlechtickém velkostatku.

V období od konce 15. do počátku 17. Století v našem prostředí vynikaly v zemědělské výrobě především šlechtické rody Pernštejnů, Rožmberků, Šternberků, Valdštejnů aj.

Nastalo předbělohorské období a začala se prosazovat vedle rybníkářství i další odvětví. Na prvním místě bylo pivovarnictví.

Ve druhé polovině 16. století se také rozšířil zahraniční obchod s českým ovocem. Vyvážely se zemědělské produkty jako chmel, obilí, víno, zelenina a zeleninová semena. České země patřily do roku 1620 k nejlidnatějším, ale i hospodářsky nejvyspělejším územím v Evropě.

Zemědělství se velice slibně rozvíjelo jak díky hospodářství vrchnosti, tak díky prosperujícímu poddanskému hospodaření. Hmotné poměry sedláků nebyly koncem pobělohorského období tak špatné jako o sto let později. České stavovské povstání v roce 1618 a následující události třicetileté války způsobily hluboké změny v hospodářském životě

českých zemí. Na delší dobu došlo ke stagnaci celkového hospodářského vývoje včetně zmiňovaného zemědělství.

Obrat k lepšímu nastal až ve 2. polovině 18. století. Především to byly reformy císaře Josefa II. týkající se nevolnictví, daní a katastru.

Rok 1848 měl velký význam pro zemědělství, který znamenal pro rolnictvo definitivní konec feudální závislosti.

Během 19. století došlo v našich zemích k zániku trojhonné soustavy a přešlo se k všeobecnému rozšíření soustavy s pravidelným střídáním plodin a osevných postupů. Od druhé poloviny 19. století se prosazovala technická revoluce v českém prostředí, jež přinášela zemědělství dokonalejší a výkonnější nářadí a stroje.

V první polovině 20. století dochází k masové mechanizaci díky rozvoji spalovacích motorů a elektrické energie. Mechanizace se však týká jen nejbohatších velkostatků. Chudší byli odkázáni na lidskou práci či zvířecí sílu.

V období socialismu bylo zemědělství velice podporované státem. Po pádu komunismu a tím i zvýšení možnosti dovozu zemědělských výrobků se zmenšila výměra zemědělských pozemků, avšak úroveň zemědělství se zvýšila.

V posledních letech dochází k transformaci zemědělství. Zaznamenáváme značný rozvoj ekologického hospodaření, ale i úbytek pracovníků v zemědělství, nižší stav hospodářských zvířat a omezení pěstovaných zemědělských plodin.

3 OBEC SUDKOV

3.1 Základní charakteristika vybraného území

3.1.1 Název území a lokalizace

Obr. 1 - Lokalizace obce Sudkov (Mapy.cz)

Historická země této obce je Morava a obec se nachází v Olomouckém kraji. Okresním městem je Šumperk a je zároveň obcí s rozšířenou působností, pod kterou Sudkov spadá. V tomto městě se nachází úřady veřejné správy jako například úřad práce, finanční úřad, katastrální úřad apod., které v obci Sudkov nenalezneme. Sudkov se nachází v severním cípu Hanácké roviny. Poloha obce je asi 6 kilometrů jižně od již zmiňovaného okresního města

Šumperk a 6,5 kilometrů severovýchodně od města Zábřeh. Obec se rozkládá na březích dolního toku řeky Desné, která se jeden kilometr jižně od obce vlévá do řeky Moravy. Katastrální plocha obce je 489 ha a průměrná nadmořská výška se pohybuje okolo 290 m n. m., avšak nejvyšším vrcholem je Skalka s 444 m n. m. K 1. 1. 2014 byl počet obyvatel v obci 1 131.

3.1.2 Širší vztahy

Sudkov se nachází mezi třemi městy. Prvním městem je Šumperk, kde v současné době žije 26 806 obyvatel a je to okresní město. Díky tomu také Šumperk vytváří značné pracovní příležitosti pro občany obce Sudkov a to především v oblasti průmyslu. Druhým městem je obec Zábřeh s 13 798 obyvateli. Zábřeh je obcí s rozšířenou působností díky čemuž vytváří také pracovní příležitosti pro občany Sudkova, ale bohužel s horší dostupností oproti okresnímu městu Šumperku. Třetím městem je obec Bludov s 3 130 obyvateli. Toto město se pojí se Sudkovem především díky JZD Bludov, které obdělává většinu pozemků v obci Sudkov a má tam i pobočku.

3.2 Primární krajinná struktura

3.2.1 Geomorfologické členění

Katastrální území obce se nachází v Jesenické oblasti a rozkládá se v horním cípu Hornomoravského úvalu. Sudkov spadá do podcelku Šumperské kotliny, kde nejvyšší nadmořská výška dosahuje 600 m n. m. a nejnižší nadmořská výška se nachází v místě, kde řeka Desná opouští kotlinu a to ve výšce 290 m n. m. Šumperská kotlina je z velké části tvořena protáhlým údolím řeky Desné, která má severojižní směr. V tomto území tedy převažuje rovinatá krajina. Východní okraj obce je výjimkou, jelikož je tvořen kopci s lesním porostem. Lesy tvoří v katastrálním území 28 % z celkové plochy. Ostatní území obce je pokryto převážně ornou půdou s 42 %. Jižní hranice Šumperské kotliny začíná v obci Sudkov a pokračuje severovýchodním směrem kolem obce Dolní Studénky a Nový Malín. Samotná délka kotliny od místa, kde Desná přitéká a kde opouští kotlinu, je 22,5 km.

3.2.2 Geologická stavba

Z geomorfologického hlediska se zájmové území člení podle J. Demka (2006) do: provincie Česká vysočina - subprovincie Krkonoško-jesenická - oblast Jesenická - celek Hanušovická vrchovina - podcelek Šumperská kotlina.

Šumperská kotlina je podcelek Hanušovické vrchoviny. Nachází se při západním úpatí Hrubého Jeseníku v Olomouckém kraji. Její rozloha je 69,43 km², střední nadmořská výška je 401,4 m. Orná půda má zde jílovito-písčitou skladbu s agresivní spodní vodou, proto tyto půdy nejsou příliš vhodné pro pěstování náročných zemědělských plodin. Pěstují se zde plodiny jako pšenice, krmná kukuřice, mák, jetel či krmná řepa. Trvalé travní porosty zaujímají 12 % plochy. V menším zastoupení v území jsou dále, vodní plochy se 3 %, zahrady a sady s 5 %, zastavěná plocha se 3 % a ostatní plocha se 7 %. V Sudkově také nalezneme opuštěný stěnový lom, ve kterém se dříve těžil stavební materiál. Lom se nachází na jižním okraji obce, poblíž východní strany silnice Sudkov-Brníčko což je cca 4 km jižně od Šumperka. V lomu se dříve těžila biotitická rula, což je jemnozrná páskovaná hornina se střídáním pásků křemenných až křemenoživcových s tmavšími pásy charakterizovanými přítomností biotitu.

3.2.3 Klimatické podmínky

Zájmové území podle E. Quita (1975) náleží do dvou klimatických oblastí, a to mírně teplé a chladné, s podoblastmi MT7 a MT10. MT7 je mírně teplá oblast, má mírné a mírně suché léto. Přejídné období je krátké s mírně teplým jarem a mírně teplým podzimem. Zima je průměrně dlouhá, mírně teplá, suchá až mírně suchá s krátkým trváním sněhové pokrývky. MT10 je mírně teplá oblast s dlouhým teplým a mírně suchým létem. Krátké přejídné období s mírně teplým jarem a podzimem. Zima je krátká, mírná a suchá s krátkým trváním sněhové pokrývky.

3.2.4 Vodstvo

Největší vodní ekosystém obce tvoří sudkovský rybník a řeka Desná. Kromě nich v obci nalezneme ještě Sudkovský a Křivecký potok, které ústí do řeky Desné ještě na území Sudkova. Největším úskalím řeky Desné jsou každoroční záplavy při tání sněhu z nedalekých Jeseníků. Proti těmto záplavám byla vybudována protipovodňová hráz, která byla v roce 2005

dokončena. Sudkovský rybník má rozlohu 6,5 ha a vystupují z něj čtyři ostrůvky nepravidelného tvaru o celkové ploše cca 1400 m². Jejich povrch je porostlý listnatými stromy a keři, které jsou útočištěm ptactva. Rybník je také letním domovem bílých labutí, které zde každoročně vyvádějí svá mláďata.

3.2.5 Ověduší

Stav ovzduší je poměrně dobrý, avšak někdy za nízké oblačnosti převážně v zimních měsících dochází k znečištění, protože obec není napojena na plynovod a tudíž většina domácností topí tuhými palivy. Mírně k zhoršení kvality vzduchu přispívá místní doprava a ta je také hlavním zdrojem hluku v obci.

3.2.6 Přírodní hodnoty

Ve vybraném území se nevyskytují žádná chráněná území ani významně krajinné prvky. Jedná se ale o krajinu intermediální, o běžnou kulturní krajinu, v níž jsou technické objekty v relativním souladu s charakterem relativně přírodních prvků.

3.2.7 Zemědělství

V obci působí jedna firma, která má na starost zemědělství. Je to pobočka firmy Bludovská a.s. Z celkové výměry obce 489 ha připadá 205 ha na ornou půdu. Tato půda patří buď přímo firmě Bludovská a.s., soukromým vlastníkům, kteří si svá pole obdělávají samy.

Jak již bylo zmíněno, Sudkov patří k obilnářské oblasti a mezi nejvíce pěstované plodiny na tomto území patří pšenice, žito, krmná kukuřice, mák setý, řepka olejka či krmná řepa. Na volné plochy se často vysévá jetel, který slouží jako krmivo. Kromě obstarávání polností se v areálu sudkovské pobočky Bludovské a.s. chovají prasata domácí pro výkrm. Tyto prasata si lze objednat i pro domácí porážku. Kromě prasat se zde chovají i mladá telata a býci pro maso, které následně směřuje k velkým zpracovatelským firmám. Zemědělská činnost na území obce zaměstnává 12 osob. Všechny tyto osoby zaměstnává pobočka Bludovské a.s. Činnost samozemědělců pro obchodní účely není v obci zaznamenána. Místní zemědělská společnost se aktivně zapojuje do programu obnovy venkova. Pomáhá obci řešit vzniklé problémy z lokálních povodní, aktivně se účastní odstraňování následků a preventivně na

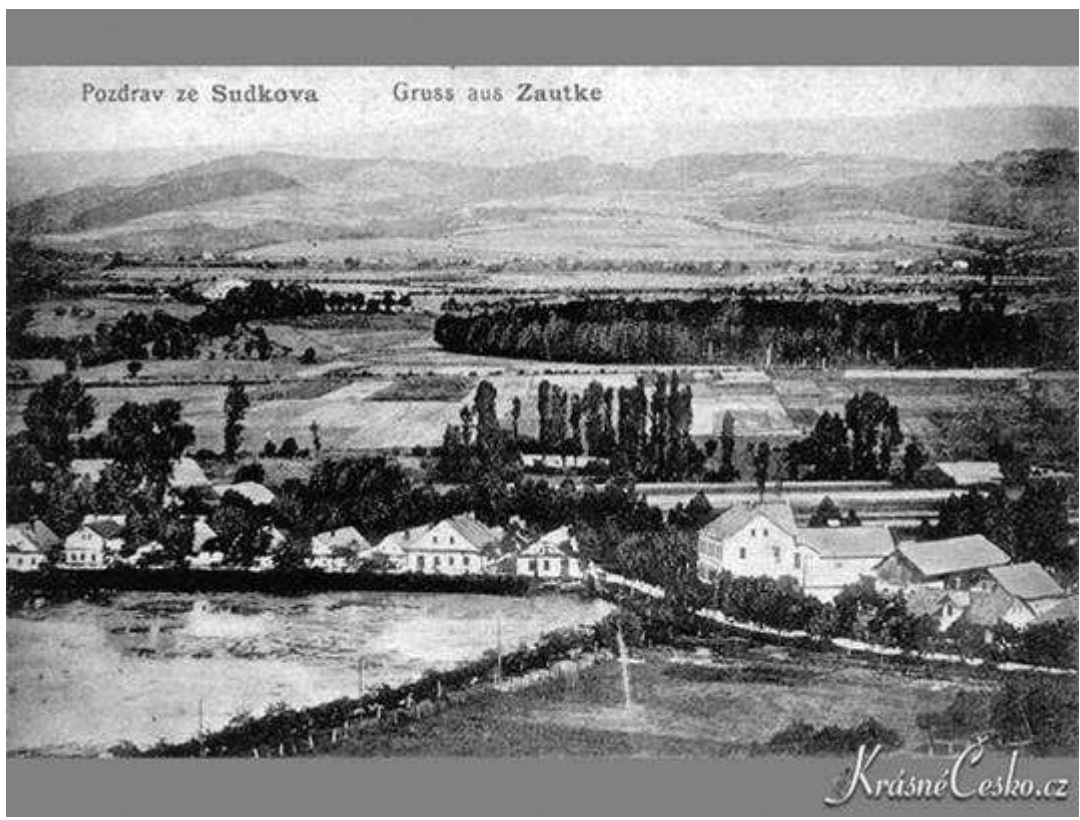
některých vytyčených lokalitách zatravňuje plochy nebo staví hráze. Vyjednává také pozemkové úpravy proti zaplavování a aktivně přispívá obci.

3.3 Sekundární krajinná struktura

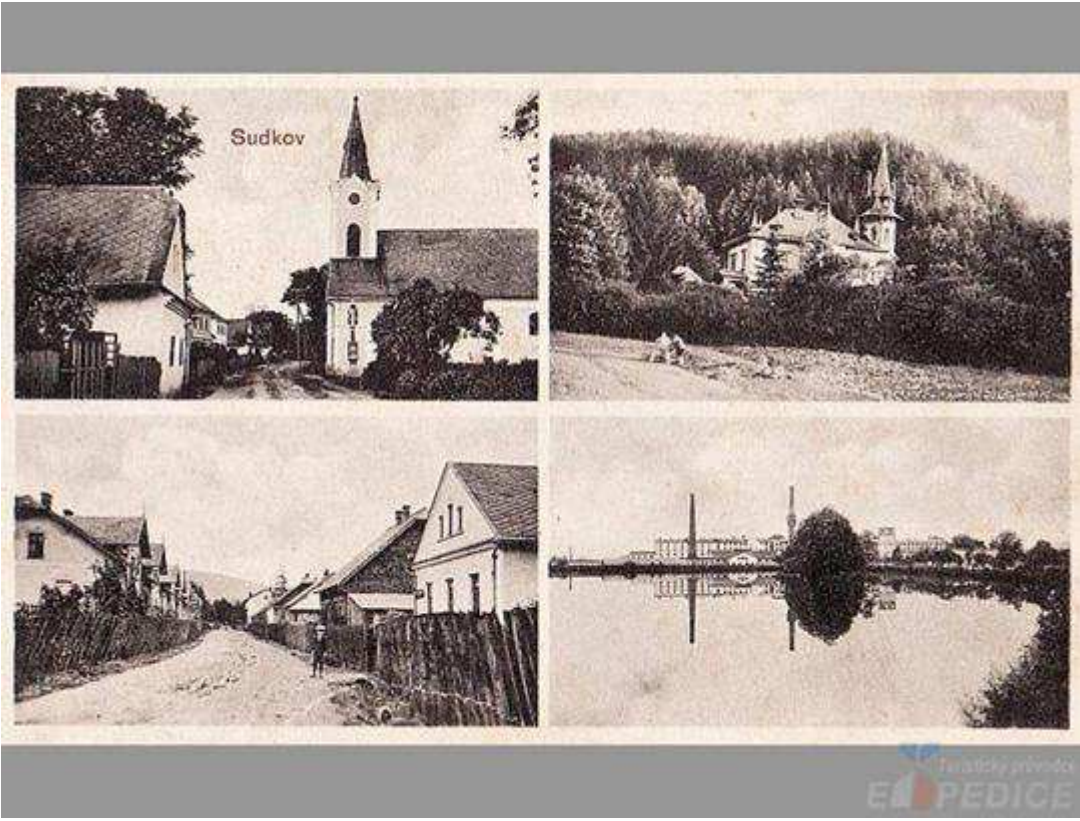
3.3.1 Historie Sudkova

První písemná zmínka o existenci obce je v zemských deskách z roku 1353. V nich stojí, že manželka pána ze Sovince Anna darovala půlku Sudkova svému synovi. Páni ze Sovince se tak stali prvními držiteli obce. Dalšími nejstaršími držiteli byli páni ze Šumvaldu, pan Markvart ze Zvole a Jiří Tunkl, jehož odkaz se uchoval do dnešní doby. Znamý sudkovský rybník pochází již z 15. století. Od roku 1622 již obec trvale spadala pod lichtenštejnské panství se sídlem v blízkém městě Zábřeh. Další osud obce nebyl příznivý. Těžké rány zažila za třicetileté a sedmileté války, kdy byla válkami zničena a zasažena morem. V 19. století obcí prošla nejprve napoleonská vojska, poté i pruské vojsko za války prusko-rakouské. I světové války na počátku 20. století se dotkly historie Sudkova. Na počest padlých vojáků byly vybudovány pomníky na hřbitově a před ZŠ.

Velkým historickým mezníkem je vybudování sudkovského mlýnu. První písemná zmínka je z roku 1567. Jeho historie velmi ovlivňuje historii obce a obec proslavil v širokém okolí. Stalo se tak v roce 1863, kdy Ignaz Seild mlýn koupil a dal přebudovat na mechanickou přádelnu lnu, která již na počátku 20. století zaměstnávala 600 pracovníků. Bylo potřeba postavit nové domy pro dělníky, vybudovat školu pro děti a celkově obec připravit na nárůst počtu obyvatel, které zaměstnávala sudkovská přádelna. Stala se tak jednou z největších textilních továren v regionu. Po roce 1918 jako jediná továrna na okrese zaměstnávala přes 1000 dělníků. Provoz přádelny byl ukončen k datu 30. 6. 1950 a podnik přejímá Moravolen Šumperk.

Obr. 2 - Pohled na Sudkov ze skály v roce 1910 (Krásné Česko.cz)

Obr. 3 - zleva: kaple sv. Prokopa, vila, cesta na Kolšov, Sudkovský rybník v roce 1922 (Krásné Česko.cz)

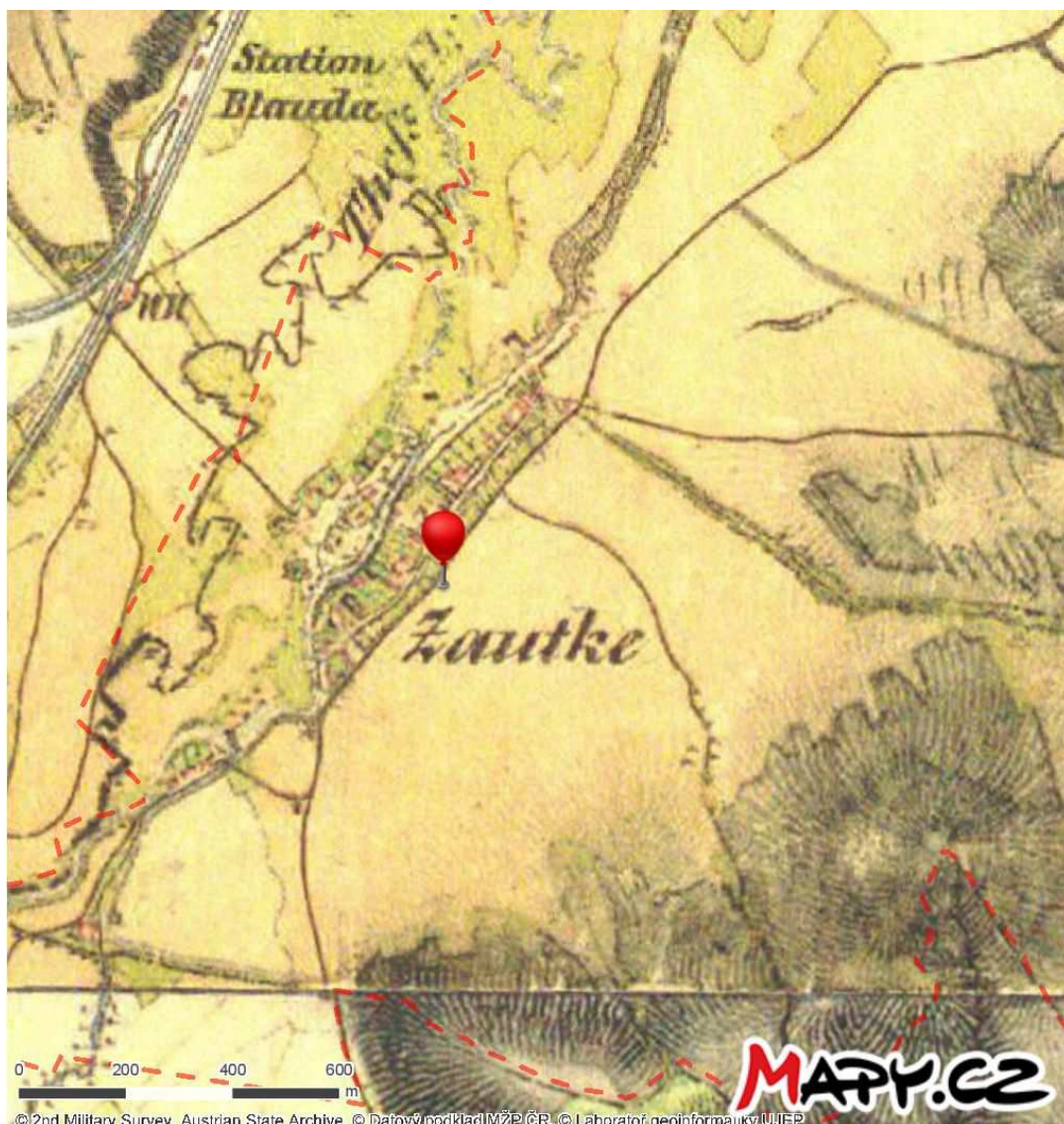

Obr. 4 - Znak obce Sudkov (Wikipedie.cz)

Obr. 5 - Vlajka obce Sudkov (Wikipedie.cz)

4 HISTORICKÁ STRUKTURA PLOCH

Obr. 6 - mapa Sudkova (dříve Zautke) II. Vojenské mapování 1836-1852 (Mapy.cz)

Vývoj a postupné rozrůstání obce Sudkov je zachyceno především díky historickým mapováním, která probíhala v průběhu několika století. Na mapě vyhotovené v průběhu druhého Vojenského mapování z let 1836 - 1852 si lze povšimnout rozsáhlého zastoupení orné půdy, která sloužila místním obyvatelům jako zdroj obživy. Zemědělská půda zde tvoří výraznou matici na území obce a dokazuje její zemědělský charakter již v této době. Zástavba byla situována podél řeky Desné. Současně zde můžeme vidět utváření toku Desné. Na mapě je zaznamenáno ještě původní koryto řeky, které je dnes již změněno kvůli budování protipovodňové hráze. Pozemky, které nebyly využívány k zemědělství, sloužily jako louky a pastviny. Území bylo děleno poměrně četnými liniovými prvky, jako je hlavní cesta vedoucí ze

severu na jih, která vede centrem obce a také síť lesních cest na východní straně. Na mapě je dobře rozeznatelné urbanistické uspořádání sídla, které vznikalo podél hlavní cesty a nadále se rozrůstalo podél toku do jižní části obce. Centrum obce se nachází u hlavní cesty v severní části obce, kde se dodnes nachází kostel, obecní úřad, pošta a škola. Ulice se v obci nenachází, jedná se jen o „uličky“ pojmenovány místními názvy. Tyto uličky se postupně vytvářely kolmo k hlavní cestě, aby byly lépe přístupné nové osídlené části. Z mapy je také patrná (od osídlené oblasti doprava) „Křivecká cesta“, kterou tam nalezneme ve stejné podobě i dnes. V levé části mapy je vidět také Bludovská vlaková stanice, která slouží místním obyvatelům i v dnešní době.

4.1 Zapojení popisovaného obrazu do historické charakteristiky území

Směrem na východ navazuje zastavěné území obce pozvolna na zemědělskou půdu a následně na lesní porosty. Tento jev obvyklý u většiny obcí nalézajících se podél toku řeky Desné. Na východě území po překonání počátečního výškového rozdílu přechází terén do tvaru náhorní plošiny a v lesní plošky se střídá s ploškami travních porostů, na kterých se provozovala pastva stejně jako na pozemcích západně od zastavěného území, kde se nacházely pastviny na zamokřených pozemcích v říční nivě. Západ území formovalo koryto řeky Desné a kolem něj převažují zemědělské plochy.

5 SOUČASNÁ STRUKTURA PLOCH

Obr. 7 - ortofoto Sudkov (Mapy.cz)

5.1 Popis struktury ploch a urbanistický rozbor sídla

Současná struktura ploch kolem Sudkova víceméně kopíruje stav z 19. století. Matricí zůstává stále zemědělská půda. Její výměra se mohla od začátku 20. století zmenšit díky rozrůstání obce a zabírání orné půdy na novou výstavbu. Což je doložitelné i z pozemkových knih a je to patrné i při porovnání map. Obec je kompletně obklopena plochami orné půdy. Na východní straně obce orná půda pozvolna přechází v lesní porost, což bylo patrné i na mapě z 19. století, tudíž došlo jen k nepatrné změně. V území dochází k pozvolným přechodům mezi

zahradami za osídlenou částí a ornou půdou. Tyto pozvolné přechody přispívají k poměrně vysoké ekologické stabilitě území.

Zastavěné území si ponechalo svůj charakter z minulosti. S hlavní zástavbou kolem hlavní cesty. Obec se převážně rozrůstala do jižní části, což je kolem hlavní cesty. Obec se rozrůstala i na západ k řece Desné, kde za řekou vznikla část obce nazývaná místními jako „Malá strana“. Jak již bylo zmíněno, nejmohutněji se obec rozrostla směrem na jih, kde byla i vystavěna přádelna lnu, což vedlo k rozvoji průmyslu v obci a nárůstu pracovních příležitostí. Kolem hlavní cesty postupem osidlování vznikali malé uličky, které obec protínají a zajišťují tak lepší dostupnost k obydlím.

5.2 Land use

Využití půdy k. ú. Sudkov je do jisté míry určeno konfigurací terénu a celkovou podobou krajiny. Z celkové výměry katastrálního území zabírá orná půda asi 204 ha a je situována do nejméně svažitéch částí území, které pozvolna navazují na osídlenou část obce. Sudkov leží v řepařské výrobní oblasti. Další rozsáhlou část území pokrývají travní porosty jejich výměra je asi 60 ha. Lze je nalézt napříč celým územím a jsou situovány, především na svazích a slouží i jako protierozní opatření. Ovočné sady a zahrady se v k. ú. Sudkov nevyskytují a v minulosti ani nevyskytovaly. Vodní plochy v obci zastupují 14 ha, z toho největší podílem zastupuje Sudkovský rybník. Dalším zastoupeným v katastru jsou lesy. Rozprostírají se na rozloze o polovinu menší než orná půda a činí tedy 136 ha. Lesy jsou situovány zejména ve svažitéch částech území a zaujímají nejvyšší polohy v katastru. Velká část lesů jsou kulturní hospodářské smrčiny situované spíše na východní straně území. Výměru cca 14 ha tvoří zastavěná plocha čítající i zbořeniště a dvory. Zbytek z celkové výměry k. ú. připadá na ostatní plochu (neplodná půda, silnice, ostatní komunikace, hřbitov, manipulační plocha, plocha pro sport a rekreaci...) a parcely vedené doposud v PK (pozemkovém katastru).

Obr. 8 - ortofoto Sudkov- pohled na celé k.ú. (Mapy.cz)

5.3 Hlavní krajinnotvorné činnosti

Lesnictví – Lesy zabírají skoro jednu třetinu rozlohy obce a jsou významným zdrojem dřeva. Převážná část lesa patří soukromým vlastníkům, ale část lesa patří i obci.

Zemědělství – V obci působí jedna firma, která má na starost zemědělství. Je to pobočka firmy Bludovská a.s. Z celkové výměry obce 489 ha připadá 205 ha na ornou půdu. Tato půda patří buď přímo firmě Bludovská a.s., soukromým vlastníkům, kteří si svá pole obdělávají sami. Sudkov patří k obilnářské oblasti a mezi nejvíce pěstované plodiny na tomto území patří pšenice, žito, krmná kukuřice, mák setý, řepka olejka či krmná řepa. Na volné plochy se často vysévá jetel, který slouží jako krmivo.

Vodní hospodářství – Na řece Desné najdeme několik říčních objektů regulujících její koryto a měnící její přirozený tok. Jde o jezy, náhon, úpravy zaústění potoků atd.

Průmysl a těžba – Na území obce se v této době nenachází žádný průmyslový podnik ani těžební prostory.

Doprava – Přes obec vede silnice III. třídy, která je hlavní spojnicí mezi přilehlými obcemi. Síť pozemních komunikací se pro dané území jeví jako nedostatečná. Z toho důvodu je naplánovaná výstavba obchvatu, který bude hlavní trasou a spojnicí s Polskem. Tímto se samozřejmě uleví obcím, ale neuleví se krajině. Přes obec nevede drážní doprava, ale hned za hranicí katastru je železniční stanice Bludov, kam místní dochází. Jedná se dnes již o elektrifikovanou trať. Stanice Bludov leží asi 2 km od obce. Tato dráha plně vyhovuje svému regionálnímu určení a pokrývá veškerou poptávku po vlakové dopravě. Občané mají k dispozici také autobusová dopravní spojení, ty realizují dopravci z Olomouckého kraje.

Rekreace a bydlení – Občané bydlící v obci mají k dispozici všechny prvky technické infrastruktury popsané výše v sekundární struktuře krajiny. V obci je k dispozici několik bytovek s obecními byty. Většina občanů ovšem využívá pro bydlení vlastních samostatných domů. Nové domy vystavované na východním okraji obce svědčí o tom, že počet obyvatel se dále nesnižuje a místo je atraktivní i pro mladší rodiny. V obci funguje sokolovna, kde je možné pořádat různé kulturní akce. K dispozici je i pošta s obecním úřadem. Negativem velkého počtu starších rodinných domů je stále hojné využívání tuhých paliv (uhlí...) pro vytápění v zimních měsících. To vede k častému zahalení údolí kouřem a smogem. Rekreace je na území obce možná. Okolí Sudkova poskytuje rozličné možnosti turistiky, cykloturistiky v dosahu je spousta významných památek.

5.4 Zhodnocení míry antropického tlaku na území

Území kolem obce prošla během několika staletí určitými změnami a vývojem, který tvořil zejména člověk. Mluvíme hlavně o zúrodnění půdy, kterou bylo možné obhospodařovat. Musíme ale dodat, že v tomto území k tomu nedocházelo tak razantně a drasticky jako v jiných oblastech. To je dáno hlavně podobou krajiny, která si tak své znaky dokázala zachovat do dnes. Urbanizační rozvoj obce nebyl nikterak překotný, proto se nevytvořil výrazný tlak na krajinu ani v této oblasti. Absence výrobního a těžebního průmyslu v lokalitě výrazně přispívá ke kvalitě životního prostředí. Je ale nutné dodržovat správné postupy u činností jako zemědělství, lesnictví a provádět je v mezích udržitelnosti.

6 VZNIK JZD V KTASTRÁLNÍM ÚZEMÍ SUDKOV

6.1 Jednotné zemědělské družstvo „5. pětiletky“ se sídlem v Bludově

Ekonomický celek obhospodařuje 3466 hektarů zemědělské půdy, z toho 2770 hektarů orné půdy v bramborářské výrobní oblasti v katastrech obcí Bludov, Vyšehoří, Chromeč, Bohutín, Klášterec, Kolšov, Olšany, Sudkov, Nový Malín, Šumperk, Dolní Studénky. Katastr JZD je rozložen v nadmořské výšce v rozmezí 296 až 468 m, s průměrnou roční teplotou 7,2°C, s průměrem dešťových srážek 702 mm.

Na největší výměře ekonomického celku se podílelo bývalé JZD Bludov. Bludovské družstvo pomohla založit místní organizace KSČ, která se po IX. Sjezdu strany chopila iniciativy a tak v září 1950 bylo družstvo ustanoveno.

Nově ustanovené družstvo začalo hospodařit jen na 49 hektarech zemědělské půdy. Byla to zemědělská půda získána rozdělením velkostatku Žerotínů v r. 1947, o kterou bludovští zemědělci neměli zájem, a také půda úrodná římskokatolické církve.

Zakládajícími členy družstva bylo 54 členů většinou kovozezemělců a bezzemků.

Od 1. dubna 1951 přešlo družstvo na II. typ a dobré hospodářské výsledky, spolu s pomocí státního statku v Šumperku, byly nejlepším argumentem pro vstup dalších zemědělců do družstva. Od 1. března 1953 přešlo družstvo na III. typ. Ekonomická situace se zkomplikovala, když se dosavadní členové- bezzemci vzdali členství a v družstvu pracovali jen jako placení brigádníci. Odpůrcům družstva se také podařilo přesvědčit i některé střední rolníky, aby z družstva vystoupili. V JZD tak zůstalo jen 24 členů se 102 ha, dalších 835 ha půdy obce zůstalo v rukou soukromě hospodařících rolníků.

V roce 1957 došlo k výraznému zlomu v myšlení lidí. Družstvo se rozrostlo o dalších 655 ha půdy a do konce roku 1960 byla pak socializace vesnice Bludov z větší části dokončena. Družstvo mělo už 183 členů se 712 ha zemědělské půdy.

Počátkem roku 1962 došlo k vytvoření většího hospodářského celku sloučením bludovského JZD se sousedním JZD Bohutín. Tím se počet členů zvýšil na 235 a celková výměra půdy stoupla na 881 ha. Po sloučení obou družstev došlo k poklesu výroby, jenž bylo brzy vyrovnáno specializací výroby, zaměřenou především na chov drůbeže. Po překonání obtíží byl učiněn další významný krok na cestě k socialistické zemědělské velkovýrobě. Po

počáteční nedůvěře a odporu bludovských družstevníků bylo na výroční členské schůzi 19. února 1971 odhlasováno sloučení JZD Bludov a JZD Družba se sídlem v Chromči i s JZD Sudkov v jeden ekonomický celek, jenž dostal název JZD „Páté pětiletky“.

JZD Sudkov, které tvořilo druhý celek, bylo v době spojení s Bludovem a Chromčí rovněž družstvem, které už předtím prošlo slučovacím procesem. Koncem roku 1957 bylo založeno družstvo o 22 členech téměř ze všech zemědělců obce. V roce 1958 došlo k rozorání mezí na celém katastru a sudkovští zemědělci začali hospodařit jako jedni z prvních už i na společných záhumencích. Od června 1958 přešlo družstvo na III. typ hospodaření a jeho členská základna se zvýšila na 83 členů. Hned po založení byla zahájena výstavba výkrmny prasat, odchovny prasnic a drůbežárny. V té době hospodařili na 380 ha půdy. Dodávky státu plnilo družstvo přesně a v socialistických soutěžích se umisťovali na prvních místech v okrese Zábřeh. K ještě většímu zlepšení hospodářské situace začali představitelé přemýšlet o sloučení s JZD Dolní Studénky, Třemešek a Kolšov. Po důkladných přípravách došlo ke sloučení roku 1965. V roce 1976 se k ekonomickému celku v Bludově připojilo JZD Nový Malín s 650 ha zemědělské půdy. Nový ekonomický celek začal hospodařit na 2369 ha půdy, z toho bylo 1704 ha orné a 426 ha lesů. Družstvo dosahovalo dobrých výsledků a tak se v 70. letech věnovalo převážně investiční výstavbě. Zejména se zaměřilo na zkvalitnění půdy prováděním meliorací a dalšími zúrodňovacími pracemi. Do roku 1983 bylo odvodněno celkem 873 ha zemědělské půdy a náklady dosáhly 72 mil. Kč.

Největšímu ocenění se dostalo JZD Páté pětiletky v roce 1974, kdy mu bylo na celostátních dožínkách 15. září v Praze předáno generálním tajemníkem ÚV KSČ jedno z největších státních vyznamenání „Řád práce“ a to za trvale dosahované vysoké ha výnosy obilovin v bramborářské výrobní oblasti.

Pozn. V té době se výnosy blížily k 4 t/ha, a o dva roky později se zvýšily na 4,88 t/ha.

V roce 1974 byla také dokončena socializace obce. Jen dva soukromí zemědělci do družstva nevstoupili a hospodařili soukromě.

V roce 1978 převzalo družstvo část pozemků od sousedního JZD Temenice, které bylo převedeno k Zemědělské technické škole v Šumperku- Temenici.

Výrobní zaměření a specializací rostlinné výroby byly obiloviny, brambory, olejninu a krmné plodiny. V živočišné výrobě pak výroba kvalitního mléka, výkrm skotu, prasat a odchov kuřiček pro drobnochovatele v okrese. Dobrou a kvalitní úroveň rostlinné výroby dokazovaly dosahující ha výnosy, 5 tun u obilovin, 22,5 tuny u brambor.

Počátkem osmdesátých let se družstvo zaměřilo na další využívání nejpokrokovějších metod v rostlinné a živočišné výrobě. V rostlinné výrobě se zaměřilo na skupinové nasazení techniky, technologických linek s odpovědným vedoucím, zavedlo dvousměnný provoz, kontejnerovou dopravu a plné využití statkových a strojených hnojiv. V živočišné výrobě byla dokončena výstavba nových objektů v Sudkově - pavilon rostlinné výživy pro skot o celkové kapacitě 600 ks. V sedmé pětiletce obnovilo družstvo provoz v rámci přidružené výroby v malé vodní elektrárně na náhonu řeky Moravy. V osmé pětiletce byla dokončena odchovna mladého dobytka v Sudkově, silážní žlab v Novém Malíně a dílny v Bludově. Všechny investice sloužily především pro zlepšení růstu produktivity práce a lepším pracovním podmínkám družstevníků. Vynaložené finanční prostředky se vracely v rostoucí zemědělské výrobě i ekonomické stabilitě družstva.

7 VÝVOJ A ROZDĚLENÍ PŮDNÍHO FONDU V KATASTRÁLNÍM ÚZEMÍ SUDKOV

V následujícím textu je v tabulkách zpracován vývoj výměr půdy v k. ú. Sudkov. V tabulkách nalezneme následující druhy pozemků: orná půda, zahrady, ovocné sady, louky, pastviny, lesní půda, rybník s chovem ryb, ostatní vodní plochy, zastavěné plochy a nádvoří, neplodné plochy a ostatní plochy. Také v tabulce nalezneme celkovou výměru. Všechny údaje jsou zpracovány v hektarech pro daný rok. Vinice a chmelnice se v k. ú. Sudkov dle dochované dokumentace nikdy nenacházely, a tudíž nejsou zaneseny do tabulek. Tabulky jsou zpracovány pro období roku 1950 - 1960 kdy probíhala první etapa socializace vesnic. V této době vznikala Jednotná zemědělská družstva (JZD). Následně pro období roku 1960 - 1972 kdy probíhala druhá etapa socializace vesnic, kde došlo ke slučování malých družstev ve větší celky. Období kdy docházelo ke zpracování „Generelů rozvoje koncentrace a specializace zemědělské výroby“ což byl rok 1973 - 1974 je zpracován v další tabulce. Období třetí etapy socializace vesnic v roce 1975 - 1989 je zpracováno v dalších tabulkách. Pro rok 1990 - 2001 se v archivu katastrálního úřadu nenalézaly žádné podklady, a tudíž nemohly být zpracovány. V posledních tabulkách je zpracován rok 2002 - 2014.

7.1 Rozdělení půdního fondu od r. 1945

Údaje o rozdělení půdního fondu se v archivu katastrálního úřadu nachází až od roku 1958. Bohužel není vysvětleno, z jakého důvodu chybí údaje z roku 1945 až 1957. Tyto údaje tudíž nemohly být zpracovány v této práci. V následujících tabulkách nalezneme zpracování vývoje výměr půdního fondu.

7.2 Rozdělení půdního fondu v letech 1958 - 1960

Tab. 1 - Výměra půdy v letech 1950 - 1960 (Pozemkové knihy)

Výměra půdy v k.ú. Sudkov v období první etapy socializace vesnic (1950-1960)			
Stav ke dni	31.12.1958	31.12.1959	31.12.1960
Druhy pozemků	ha	ha	ha
Celková výměra	486,8356	486,8356	486,8356
Orná půda	212,9679	213,0805	213,0736
Zahrady	22,8978	22,5132	22,6271
Ovocné sady	10,8954	12,6936	12,6936
Louky	44,0162	40,952	40,952
Pastviny	10,4598	10,4201	10,4201
Lesní půda	139,3275	140,0052	140,0052
Rybníky s chovem ryb	–	8,0137	8,0137
Ostatní vodní plochy	13,7315	5,6131	5,6131
Zastavěné plochy a nádvoří	14,4304	12,2702	12,3164
Nepločné plochy	0,2372	0,5154	0,5154
Ostatní plochy	17,8719	20,7586	20,6054

V tabulce je vyjádřený soupis ploch v období první etapy socializace vesnic, která probíhala v letech 1950 - 1960. Údaje jsou až od roku 1958, jelikož katastrální úřad nemá dochovány podklady k předešlým obdobím. V roce 1958 byla celková výměra k. ú. Sudkov 487 ha. Z toho připadlo 213 ha orné půdě, 22 ha tvořily zahrady, 11 ha ovocné sady. Dále byly v území hojně zastoupeny louky s 44 ha. Pastviny tvořily pouhých 11 ha. Druhé největší zastoupení měla lesní půda se 140 ha. Rybník s chovem ryb se v území nenacházel. Ostatní vodní plochy tvoří 16 ha z území. Zastavěné plochy tvoří 14 ha a ostatní plocha zastupuje 18 ha. Nepatrnou část zaujímají neplodné plochy tvořící 0,2 ha.

V roce 1959 orná i lesní půda zaujímala o 1 ha více oproti předešlému roku. Ovocné sady se rozrostly o 2 ha. Zahrady a pastviny zaujímaly stejnou plochu jako v předešlém roce. Louky se zmenšily o 4 ha a zastavěné plochy o 2 ha. V roce 1959 byl v pozemkových knihách poprvé zapsán i rybník s chovem ryb a to o výměře 8 ha. Tím pádem ostatní vodní plocha se zmenšila na 6 ha. Neplodné plochy se zvětšily o 0,3 ha a ostatní plochy vzrostly o 3 ha v území. Rok 1960 byl obdobný roku 1959 a odlišoval se stejně od roku 1958.

7.3 Rozdělení půdního fondu v letech 1960 - 1972

Tab. 2 - Výměra půdy v letech 1960 - 1964 (Pozemkové knihy)

Výměra půdy v k.ú. Sudkov v období druhé etapy socializace vesnic (1960-1972)					
Stav ke dni	31.12.1960	31.12.1961	31.12.1962	1.1.1963	1.1.1964
Druhy pozemků	ha	ha	ha	ha	ha
Celková výměra	486,8356	486,8356	486,8356	486,8356	486,8356
Orná půda	213,0736	215,566	214,2008	214,2008	214,3061
Zahrady	22,6271	22,6271	19,6813	19,6813	19,5847
Ovocné sady	12,6936	12,6936	15,7111	15,7111	15,7111
Louky	40,952	40,952	40,4658	40,4658	40,4658
Pastviny	10,4201	7,9232	7,3295	7,3295	7,3295
Lesní půda	140,0052	140,0052	139,5606	139,5606	139,5606
Rybníky s chovem ryb	8,0137	8,0137	8,0137	8,0137	8,0137
Ostatní vodní plochy	5,6131	5,6131	5,6131	5,6131	5,6131
Zastavěné plochy a nádvoří	12,3164	12,3209	14,8745	14,8761	14,8745
Neplošné plochy	0,5154	0,5154	0,5007	0,5007	0,5007
Ostatní plochy	20,6054	20,6054	20,8758	20,8829	20,8758

V tabulce č. 2 je soupis výměr v letech 1960 až 1964. Celková výměra je v těchto letech stejná a to 487 ha. Orná půda v roce 1960 zaujímala 213 ha. V roce 1961 výměra orné půdy zaujímala 216 ha a v roce 1962 až 1964 se zmenšila na 214 ha. Zahrady v roce 1960 a 1961 zaujímaly 23 ha a v letech 1962 - 1964 jejich výměra poklesla na 20 ha. Největší nárůst ve výměře zaznamenáváme u zahrad kdy v roce 1960 a 1961 měly výměru 13 ha a v letech 1962 - 1964 měly výměru 16 ha. Louky v letech 1960 - 1964 zaujímaly obdobné zastoupení z celkové výměry ploch. Pastviny zaujímaly v roce 1960 10 ha a v letech 1961 - 1964 jejich výměra poklesla na 8 ha. Lesní půda v letech 1960 - 1972 zastupuje 140 ha z celkové výměry. Stejně zastoupení ve všech čtyřech letech zaujímají rybníky s chovem ryb 8 ha, ostatní vodní plochy 6 ha, neplodné plochy 0,6 ha a ostatní plochy 21 ha. Zastavěné plochy v roce 1960 - 1961 zaujímaly 12 ha a v letech 1962 - 1964 se tyto plochy rozrostly na 15 ha.

Tab. 3 - Výměra půdy v letech 1965 - 1969 (Pozemkové knihy)

Výměra půdy v k.ú. Sudkov v období druhé etapy socializace vesnic (1960-1972)					
Stav ke dni	1.4.1965	1.1.1966	1.4.1967	1.4.1968	1.1.1969
Druhy pozemků	ha	ha	ha	ha	ha
Celková výměra	486,8356	486,8356	486,8356	487,7472	487,7472
Orná půda	214,5743	214,6023	214,1855	214,1855	214,1535
Zahrady	19,5847	19,5847	19,3805	19,7143	19,7143
Ovocné sady	15,7111	3,5412	3,5412	3,5412	3,5412
Louky	37,721	49,8909	49,8909	49,8909	49,8166
Pastviny	9,8061	9,8061	9,8061	9,8061	9,8061
Lesní půda	139,5606	139,5287	139,5287	139,5287	139,5287
Rybníky s chovem ryb	8,0137	8,0137	8,0137	8,0137	8,0137
Ostatní vodní plochy	5,6131	5,6131	5,6131	5,8983	5,8983
Zastavěné plochy a nádvoří	14,8745	14,8465	14,8465	14,9248	14,9047
Neplodné plochy	0,5007	21,4084	22,0294	22,2437	22,3701
Ostatní plochy	20,8758	–	–	–	–

Tabulka č. 3 nám poskytuje údaje o soupisu ploch z roku 1965 - 1969. V letech 1965 - 1967 byla celková výměra 487 ha. V letech 1968 a 1969 se celková výměra zvýšila na 488 ha. Orná půda v letech 1965 a 1966 zaujímala 215 ha a v letech 1967 - 1969 klesla na 214 ha. Zahrady zaujímaly ve všech letech přibližně stejnou výměru stejně jako, pastviny, lesní půda, rybníky s chovem ryb, ostatní vodní plochy a zastavěné plochy. Ovocné sady v roce 1965 zaujímaly 16 ha a v letech 1966 - 1969 jejich výměra rapidně klesla na 4 ha. Louky zaujímaly v roce 1965 38 ha a v letech 1966 - 1969 50 ha. V pozemkové knize neplodné plochy zaujímaly v roce 1965 0,5 ha v letech 1966 - 1969 22 ha. Ostatní plochy byly vedeny pouze v roce 1965 a to s 21 ha. V letech 1966 - 1969 byly ostatní plochy převedené do neplodných ploch.

Tab. 4 - Výměra půdy v letech 1970 - 1972 (Pozemkové knihy)

Výměra půdy v k.ú. Sudkov v období druhé etapy socializace vesnic (1960-1972)			
Stav ke dni	1.4.1970	1.4.1971	1.4.1972
Druhy pozemků	ha	ha	ha
Celková výměra	487,7472	487,7472	487,7472
Orná půda	214,1535	207,6294	207,6294
Zahrady	19,7143	20,2207	20,2327
Ovocné sady	3,5412	3,5729	3,5729
Louky	49,8166	40,2253	50,2133
Pastviny	9,8061	13,9844	13,9844
Lesní půda	139,5287	140,3448	140,3448
Rybníky s chovem ryb	8,0137	8,0137	8,0137
Ostatní vodní plochy	5,8983	5,8983	5,8983
Zastavěné plochy a nádvoří	14,9047	15,0136	15,046
Neplodné plochy	22,3701	22,8441	22,8117
Ostatní plochy	–	–	–

Další tabulka poukazuje na soupis ploch v letech 1970 - 1972. Celková výměra byla v těchto letech stejná a to 488 ha. Nejmarkantnější změnou prošla orná půdy, kdy v roce 1970 zaujímala 214 ha a v letech 1971 - 1972 výměra klesla na 208 ha z celkové výměry. Zahrady, ovocné sady, lesní půda, rybníky s chovem ryb, ostatní vodní plocha, zastavěné plochy a neplodné plochy zaujímají ve všech třech letech stejné zastoupení v území. Louky v roce 1970 zaujímaly 50 ha. V roce 1971 klesla výměra luk na 40 ha a v roce 1972 se opět zvýšila na 50 ha z celkové plochy. V roce 1970 pastviny zaujímaly pouhých 10 ha a v letech 1971 a 1972 se jejich výměra zvýšila na 14 ha z celkové plochy území.

7.4 Rozdělení půdního fondu v letech 1973 - 1974

Tab. 5 - Výměra půdy v letech 1973 - 1974 (Pozemkové knihy)

Výměra půdy v k.ú. Sudkov v období zpracování „Generelů rozvoje koncentrace a specializace zemědělské výroby“ (1973-1974)		
Stav ke dni	1.4.1973	1.4.1974
Druhy pozemků	ha	ha
Celková výměra	487,7472	487,7472
Orná půda	207,6294	207,6294
Zahrady	20,2327	20,2327
Ovocné sady	3,5729	3,5729
Louky	50,2133	50,2133
Pastviny	13,9844	13,9844
Lesní půda	140,3448	140,3448
Rybníky s chovem ryb	8,0137	8,0137
Ostatní vodní plochy	5,8983	5,8983
Zastavěné plochy a nádvoří	15,046	15,046
Neplodné plochy	22,8117	22,8117
Ostatní plochy	–	–

Tabulka č. 5 udává soupis ploch v roce 1973 a 1974. V obou letech jsou výměry ploch totožné a to pro celkovou výměru 488 ha. Pro ornou půdu 208 ha, zahrady 20 ha, ovocné sady 4 ha, louky 50 ha a pastviny 14 ha. Lesní půda zaujímala v letech 1973 a 1974 140 ha. Rybníky s chovem ryb 8 ha, ostatní vodní plochy 6 ha a zastavěné plochy 15 ha. Neplodné plochy zaujímaly z celkové výměry 23 ha.

7.5 Rozdělení půdního fondu v letech 1975 - 1989

Tabulka č. 6 pojednává o výměrách v roce 1975 - 1979. V těchto letech byla celková výměra 488 ha. Orná půda zaujímala v roce 1975 208 ha, a v letech 1976 - 1979 se její výměra zmenšila o 1 ha a to na 207 ha. Zahrady tvořily ve všech pěti letech 20 ha, ovocné sady 4 ha, louky 50 ha, pastviny 14 ha. Lesní půda zaujímala taktéž stejné zastoupení a to 140 ha, rybníky s chovem 8 ha a ostatní vodní plochy 6 ha. Zastavěné plochy a nádvoří zaujímaly v roce 1975 a 1976 15 ha a v roce 1977 - 1979 16 ha. Ostatní plochy tvořily v letech 1975 - 1978 23 ha a v roce 1979 24 ha z celkové výměry.

Tab. 6 - Výměra půdy v letech 1975 - 1979 (Pozemkové knihy)

Výměra půdy v k.ú. Sudkov v období třetí etapy socializace vesnic (1975-1989)					
Stav ke dni	1.1.1975	1.1.1976	1.1.1977	1.4.1978	1.1.1979
Druhy pozemků	ha	ha	ha	ha	ha
Celková výměra	487,7472	487,7472	487,7472	487,7472	487,7472
Orná půda	207,6294	207,3668	206,7824	206,7713	206,7542
Zahrady	20,2327	20,2327	19,9714	19,8147	19,2556
Ovocné sady	3,5729	3,5729	3,5729	3,5729	3,5729
Louky	50,2133	50,2133	50,2236	50,1236	50,1236
Pastviny	13,9844	13,9844	13,9720	13,9720	13,9720
Lesní půda	140,3448	140,3448	140,3448	140,3056	140,3056
Rybníky s chovem ryb	8,0137	8,0137	8,0137	8,0137	8,0137
Ostatní vodní plochy	5,8983	6,1609	6,1609	6,1609	6,1609
Zastavěné plochy a nádvoří	15,0460	15,0460	16,0374	16,0356	16,0696
Ostatní plochy	22,8117	22,8117	22,6681	22,9769	23,5191

Tab. 7 - Výměra půdy v letech 1981 - 1985 (Pozemkové knihy)

Výměra půdy v k.ú. Sudkov v období třetí etapy socializace vesnic (1975-1989)					
Stav ke dni	1.1.1981	1.1.1982	1.1.1983	1.1.1984	1.1.1985
Druhy pozemků	ha	ha	ha	ha	ha
Celková výměra	487,7472	487,7472	487,7472	487,7472	494,8103
Orná půda	213,7314	214,4604	214,1686	213,2349	218,5927
Zahrady	20,4235	19,4354	20,0297	19,9743	22,5007
Ovocné sady	1,6613	2,6576	2,2461	2,2461	1,8461
Louky	47,3505	47,6855	46,1381	46,1391	46,1271
Pastviny	11,4045	11,3505	12,8369	12,8369	13,1447
Lesní půda	136,0542	136,5877	133,5546	134,4781	134,5131
Rybníky s chovem ryb	8,0137	8,0137	8,0137	8,0137	8,0137
Ostatní vodní plochy	6,1309	6,1309	5,6947	5,6947	4,9226
Zastavěné plochy a nádvoří	16,1309	16,1234	16,1267	16,1946	16,2229
Ostatní plochy	26,8463	25,3021	28,9381	28,9348	28,9267

Následující tabulka nám zaznamenává výměry půdy v letech 1981-1985. V letech 1981-1984 byla celková výměra 488 ha. V roce 1985 vrostla na 495 ha. Ve výměře orné půdy jsme zaznamenali nestálost. V roce 1981 byla 214 ha, v roce 1982 215 ha, v roce 1983 opět 214 ha, v roce 1984 byl pokles na 213 ha a v roce 1985 výměra vzrostla na 219 ha. Zahrady zaujímaly v letech 1981 - 1984 20 ha a v roce 1985 23 ha. Ovocné sady zaujímaly ve všech letech stejnou plochu a to 2 ha. Louky v roce 1981 zaujímaly 47 ha, v roce 1982 48 ha a v letech 1983 - 1985 46 ha. Pastviny zabíraly v roce 1981 a 1982 11 ha a v letech 1983 - 1985 13 ha. Výměra lesní

půdy se měnila v průběhu let obdobně jako orná půda. V roce 1981 zaujímal 136 ha, v roce 1982 137 ha, v roce 1983 134 ha, v roce 1984 - 1985 zaujímal 135 ha. Stálost během pěti let zaznamenáváme u rybníků s chovem ryb s 8 ha a zastavěné plochy s 16 ha. Ostatní vodní plocha se rozléhala v letech 1981 - 1984 na 6 ha a v roce 1985 na 5 ha. Ostatní plochy zaujímal v roce 1981 27 ha, v roce 1982 25 ha a v následujících letech v tabulce 29 ha z celkové výměry.

Tab. 8 - Výměra půdy v letech 1986 - 1989 (Pozemkové knihy)

Výměra půdy v k.ú. Sudkov v období třetí etapy socializace vesnic (1975-1989)				
Stav ke dni	1.1.1986	1.1.1987	1.1.1988	1.1.1989
Druhy pozemků	ha	ha	ha	ha
Celková výměra	494,8103	494,8103	494,8103	494,8103
Orná půda	218,5079	218,5079	213,4731	213,3436
Zahrady	22,5659	22,5576	22,5456	22,3463
Ovocné sady	1,8461	1,8461	1,7063	1,3853
Louky	46,0671	46,0671	46,2612	46,0047
Pastviny	13,1398	13,1398	18,0376	17,8631
Lesní půda	134,5131	134,5131	134,7902	134,7902
Rybníky s chovem ryb	8,0137	8,0137	7,9634	7,9634
Ostatní vodní plochy	4,9059	4,9059	4,9470	4,9470
Zastavěné plochy a nádvoří	16,2551	16,2684	16,4139	16,5411
Ostatní plochy	28,9959	28,9907	28,6720	29,7256

Tabulka č. 8 představuje soupis ploch pro rok 1986 - 1989. Celková výměra ve všech letech představovala 495 ha. Orná půda zaujímal v letech 1986 a 1987 218 ha. V roce 1988 to bylo 214 ha a v roce 1989 213 ha. V období čtyř let se neměnily výměry ploch pro zahrady s 23 ha, ovocné sady s 2 ha a louky se 46 ha. Pastviny zaujímal v letech 1986 - 1987 13 ha a v letech 1988 a 1989 18 ha. Lesní půda zaujímal výměru 135 ha, která se v průběhu 4 let neměnila. Stejně tak Rybníky s chovem ryb s 8 ha, ostatní vodní plochy s 5 ha, zastavěné plochy s 16 ha a ostatní plochy s 29 ha.

7.6 Rozdělení půdního fondu od roku 2002 do roku 2014

V tabulce č. 9 je zaznamenán vývoj výměr půdy v roce 2002 - 2008. Celková výměra půdy v letech 2002 - 2004 byla 494 ha. V roce 2005 - 2008 se celková výměra zmenšila o 5 ha a to na 489 ha. U orné půdy byl zaznamenán značný úbytek z rozlohy. V roce 2002 - 2004 byla

výměra orné půdy 213 ha. V roce 2005 klesla výměra na 208 ha a v roce 2006 - 2008 klesla na pouhých 206 ha. Výměra zahrad a travních porostů se během sedmi let změnila jen nepatrně. V roce 2002 - 2004 byla výměra zahrad 23 ha a v roce 2005 - 2008 stoupla výměra na 24 ha. Travní porosty měly výměru v roce 2002 - 2005 61 ha a v roce 2006 - 2008 59 ha. U ovocných sadů, lesních pozemků a vodních ploch nezaznamenáváme žádnou změnu ve výměře. Zastavěné plochy zaujímaly v roce 2002 - 2004 17 ha a v roce 2005 - 2008 15ha. Velký nárůst zaznamenáváme u ostatních ploch, kdy v roce 2002 - 2004 zaujímaly 31ha, v roce 2005 33 ha a v roce 2006 - 2008 36 ha.

Tab. 9 - Vývoj půdy v letech 2002 - 2008 (Pozemkové knihy)

Výměra půdy v k.ú. Sudkov v letech 2001-2014							
Stav ke dni	1.1.2002	1.1.2003	1.1.2004	1.4.2005	1.1.2006	1.1.2007	1.1.2008
Druhy pozemků	ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha
Celková výměra	494,2751	494,2733	494,2673	489,2188	489,4100	489,4101	489,4051
Orná půda	213,2126	213,2180	213,2091	207,5191	205,5643	205,5643	205,4232
Zahrady	23,3223	23,2939	23,2380	23,6509	23,6069	23,6169	23,5773
Ovocné sady	6,1070	6,1070	6,1070	6,1070	6,1070	6,1070	6,1070
Travní porosty	60,4933	60,4933	60,0062	60,0492	59,2854	59,2854	59,4265
Lesní pozemky	135,9988	135,9988	135,9988	135,9988	135,8906	135,8906	135,8906
Vodní plochy	13,4579	13,4579	13,8624	13,8599	14,3746	14,3746	14,3746
Zastavěné plochy	16,7217	16,7456	16,7755	14,5488	14,5356	14,5706	14,6129
Ostatní plochy	30,4578	30,4542	30,5666	32,9814	35,5419	35,4973	35,4893

Tab. 10 - Vývoj půdy v letech 2009 - 2014 (Pozemkové knihy)

Výměra půdy v k.ú. Sudkov v letech 2009-2014						
Stav ke dni	1.1.2009	1.1.2010	1.1.2011	1.4.2012	1.1.2013	1.1.2014
Druhy pozemků	ha	ha	ha	ha	ha	ha
Celková výměra	489,2535	489,3389	489,3389	489,8159	489,8159	489,8159
Orná půda	205,4232	205,4225	205,4118	204,5153	204,4290	204,4299
Zahrady	23,5351	23,5221	23,5128	23,7367	23,7205	23,7176
Ovocné sady	6,1070	6,1070	6,1070	6,1070	8,5250	8,5250
Travní porosty	59,4573	59,4573	59,4573	60,5212	60,4175	60,4110
Lesní pozemky	135,8906	135,8906	135,8906	135,9488	136,3930	136,3930
Vodní plochy	14,3746	14,1569	14,1569	14,0249	14,0108	13,9488
Zastavěné plochy	14,6336	14,4091	14,4242	14,3865	14,4025	14,4666
Ostatní plochy	35,3284	35,8697	35,8746	36,0718	35,5901	35,5965

Tabulka č. 10 nám dává přehled o vývoji výměr půd v letech 2009 - 2014. Celková výměra v roce 2009 - 2011 byla 489 ha a v roce 2012 - 2014 stoupla na 490 ha. Orná půda zaznamenala opět pokles. V roce 2009 - 2011 byla výměra 205 ha a v roce 2012 - 2014 byla 204 ha. Ovocné sady měly výměru v roce 2009 - 2012 6 ha a v roce 2013 - 2014 9 ha. U zahrad s 24 ha, travními porosty s 60 ha, lesními pozemky se 136 ha, vodními plochami se 14 ha, ostatními plochami s 36 ha a zastavěnými plochami s 15 ha nezaznamenáváme v letech 2009 - 2014 patrné změny ve výměře z celkové plochy.

8 NOVĚ ZASTAVĚNÉ PLOCHY V KATASTRÁLNÍM ÚZEMÍ SUDKOV

8.1 Výstavba rodinného domu č. p. 305

Rodinný dům spadající do druhu pozemku zastavěná plocha a nádvoří o velikosti 130 m², byl vystavěn na pozemku s parcelním číslem 541/8 a k tomu byla na tomto pozemku vystavěna i garáž o velikosti 65 m². Pozemek s parcelním číslem 541/8 má výměru 1553 m² a je veden v KN jako druh pozemku trvalý travní porost s BPEJ 5.12.00.

Tab. 11 - Pozemek s parcelním číslem 541/8 v k. ú. Sudkov - 2015 (nahlizenedokn.cz)

Parcelní číslo	Číslo LV	Výměra [m ²]	Druh pozemku	Vlastnické právo	Způsob ochrany nemovitosti	BPEJ	Omezení vlastnického práva
541/8	502	1553	TTP	Kvapil Michal, č.p. 305, 78821 Sudkov	ZPF	51200	Věcné břemeno užívání a zástavní právo smluvní

Pozn.

BPEJ= bonitovaná půdně ekologická jednotka

Bonitovaná půdně ekologická jednotka 5.12.00 spadá do 1. třídy ochrany zemědělského půdního fondu, její průměrná cena (dle vyhlášky 441/2013 Sb.) je 12.97 Kč za m² a bodová výnosnost této půdy je číselně vyjádřena na stupnici od 0 do 100 hodnotou 70.

Obecné informace:	
Bodová výnosnost půdy	70
Průměrná cena pozemků dle BPEJ za m ² v Kč	12.97
Třída ochrany ZPF	1

8.2 Výstavba rodinného domu č.p. 298

Rodinný dům spadající do druhu pozemku zastavěná plocha a nádvoří o velikosti 147 m², byl vystavěn na pozemku s parcelním číslem 336/15. Pozemek s parcelním číslem 336/15 má výměru 989 m² a je veden v KN jako druh pozemku orná půda s BPEJ 5.11.00.

Tab. 12 - Pozemek s parcelním číslem 336/15 v k. ú. Sudkov - 2015 (nahlizeniidokn.cz)

Parcelní číslo	Číslo LV	Výměra [m ²]	Druh pozemku	Vlastnické právo	Způsob ochrany nemovitosti	BPEJ	Omezení vlastnického práva
336/15	609	989	orná půda	Krmíček David, č.p. 298, 78821 Sudkov	ZPF	51100	–

Pozn.

BPEJ= bonitovaná půdně ekologická jednotka

Bonitovaná půdně ekologická jednotka 5.11.00 spadá do 1. třídy ochrany zemědělského půdního fondu, její průměrná cena (dle vyhlášky 441/2013 Sb.) je 13.41 Kč za m² a bodová výnosnost této půdy je číselně vyjádřena na stupnici od 0 do 100 hodnotou 75.

Obecné informace:	
Bodová výnosnost půdy	75
Průměrná cena pozemků dle BPEJ za m ² v Kč	13.41
Třída ochrany ZPF	1

8.3 Výstavba rodinného domu č.p. 297

Rodinný dům spadající do druhu pozemku zastavěná plocha a nádvoří o velikosti 112 m², byl vystavěn na pozemku s parcelním číslem 336/17 a 336/18. Pozemek s parcelním číslem 336/17 má výměru 989 m² a pozemek s parcelním číslem 336/18 má výměru 389 m², jsou vedeny v KN jako druh pozemku orná půda s BPEJ 5.11.00.

Tab. 13 - Pozemek s parcelním číslem 336/17 a 336/18 v k. ú. Sudkov- 2015(nahlizeniidokn.cz)

Parcelní číslo	Číslo LV	Výměra [m ²]	Druh pozemku	Vlastnické právo	Způsob ochrany nemovitosti	BPEJ	Omezení vlastnického práva
336/17	614	888	orná půda	Kuběna Oldřich a Kuběnová Eva, č.p. 297, 78821 Sudkov	ZPF	51100	–
336/18	614	389	orná půda	Kuběna Oldřich a Kuběnová Eva, č.p. 297, 78821 Sudkov	ZPF	51101	–

Pozn.

BPEJ= bonitovaná půdně ekologická jednotka

Bonitovaná půdně ekologická jednotka 5.11.00 spadá do 1. třídy ochrany zemědělského půdního fondu, její průměrná cena (dle vyhlášky 441/2013 Sb.) je 13.41 Kč za m² a bodová výnosnost této půdy je číselně vyjádřena na stupnici od 0 do 100 hodnotou 75.

Obecné informace:	
Bodová výnosnost půdy	75
Průměrná cena pozemků dle BPEJ za m ² v Kč	13.41
Třída ochrany ZPF	1

8.4 Výstavba protipovodňové hráze

Výstavba ochranné-protipovodňové hráze podél obce Sudkov od horního konce zástavby až po silniční most na silnici III/3703 Sudkov- Postřelmov a dále pod silnicí III/3702 po odpadní ohrázkované koryto od náhonu pod obcí.

Předmětem stavby bylo vybudování nových ochranných hrází a protipovodňových zdí podél neohrázovaného koryta řeky Desné v souběhu se zastavěnou částí obce Sudkov, která byla ohrožována vybřeženými i nízkými N-letými vodami. Jednalo se především o opatření prováděná v extravilánu obce- mimo vlastní zástavbu, kde byla postavena zemní hráz většinou odsazená od vlastního koryta řeky Desné na polních pozemcích kolem zahrad za rodinnými domky nad a pod přelévnou silnicí na Bludov.

Účelem stavby byla především ochrana obce Sudkov proti povodňovým průtokům z přilehlé řeky Desné a rovněž z řeky Moravy až na stoletou vodu.

Kapacita neupraveného koryta Desné km 0,000-22,050 cca 30-35 m³.s⁻¹. Například, jen kulminace povodní v roce 1977 byla v hodnotách vyšších než Q₁₀₀, což činilo 191 m³.s⁻¹. Průměrný průtok Desné v Sudkově je 4,4 m³.s⁻¹ a v oblasti nízkých průtoků neklesá pod 1,08 m³.s⁻¹.

Jak již bylo zmíněno, výstavba probíhala především na zemědělských pozemcích, které bylo nutno nejprve vyjmout ze zemědělského půdního fondu a následně vykoupit. Dotčené pozemky byly převážně obhospodařovány místním zemědělským družstvem- Bludovská a.s. Rovněž byly dotčeny pozemky ostatní ve vlastnictví obce, vodní plochy a ostatní plochy ve

správě Povodí Moravy s.p. a také soukromé pozemky, které byly tvořeny většinou soukromými zahradami a záhumenky. Při výstavbě stavebních objektů musely být odstraněny keřové porosty a v nezbytném rozsahu i stromové porosty. K výstavbě protipovodňové hráze bylo zabráno celkem 56 parcel v k. ú. Sudkov o celkové výměře 25 581 m² tj. 2,5581 ha.

Tab. 14 - Seznam zabraných parcel v k. ú. Sudkov (nahliznidokn.cz)

Parcelní číslo	Výměra [m ²]	Způsob využití	Druh pozemku	Vlastnické právo
1096/1	834	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika
1096/2	1008	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika
1096/3	1089	jiná plocha	ostatní plocha	Slušítková Hana, Nad Ovčírnou IV 344, 76001 Zlín
				Vénos Otakar, Moldavská /7, Košice, Slovensko
				Vénos Pavol Ing., Kresnianská /25, Košice, Slovensko
				Vénosová Jitka, J. Valčíka 1162, Kvítkovice, 76502 Otrokovice
1096/4	2594	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika
1096/5	1235	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika
1096/6	316	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika
1096/7	479	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika
1096/8	709	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika
1096/9	1241	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika
1096/10	36	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika
1096/11	24	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika
1097/1	7	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika
1097/2	693	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika
1097/3	726	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika
1097/4	702	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika
1097/5	138	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika

Parcelní číslo	Výměra [m²]	Způsob využití	Druh pozemku	Vlastnické právo
1097/6	529	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika
1097/7	785	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika
1097/8	360	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika
1097/9	54	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika
1097/10	10	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika
1097/11	24	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika
1097/12	11	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika
1097/13	90	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika
1098/1	717	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika
1098/2	902	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika
1098/3	9	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika
1098/5	224	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika
1098/6	14	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika
1098/7	96	jiná plocha	ostatní plocha	Petko Ivan, č.p. 31, 78821 Sudkov
1098/8	422	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika
1098/9	613	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika
1098/10	1143	jiná plocha	ostatní plocha	Bludovská a.s., Špalkova 156, 78961 Bludov
1098/11	196	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika
1098/12	424	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika
1098/13	415	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika
1098/14	676	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika
1098/15	451	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika
1098/26	440	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika
1098/16	406	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika

Parcelní číslo	Výměra [m²]	Způsob využití	Druh pozemku	Vlastnické právo
1098/17	487	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika
1098/18	432	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika
1098/19	465	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika
1098/20	375	jiná plocha	ostatní plocha	ÚSOVSKO a. s., č.p. 33, 78973 Klopina
1098/21	118	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika
1098/22	238	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika
1098/23	4	jiná plocha	ostatní plocha	Bludovská a.s., Špalkova 156, 78961 Bludov
1098/24	446	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika
1098/25	445	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika
1098/27	2	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika
1098/28	735	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika
1098/29	690	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika
1098/30	130	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika
1098/31	130	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika
1098/32	20	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika
1099/1	16	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika
1099/2	6	jiná plocha	ostatní plocha	Česká republika

U pozemků s vlastnickým právem Česká republika má právo hospodařit s majetkem státu Povodí Moravy, s.p., Dřevařská 932/11, Veverí, 60200 Brno.

9 SHRUTÍ ZMĚN K SOUČASNÉMU STAVU

V současnosti je celková výměra katastrálního území k 1. 1. 2014 489,8159 ha. Od roku 1958 se celková výměra zvýšila o 3 ha. V katastrálním území převažuje výměra orné půdy a to s 204,4299 ha k 1. 1. 2014. I když orná půda představuje matrici území, její výměra se od roku 1958 zmenšila o 8 ha. Zemědělství v obci patřilo a patří k hlavním zdrojům obživy. Lesní ekosystém v území představuje druhý nejrozsáhlejší celek. K 1. 1. 2014 je jeho rozloha 136 ha. Od roku 1958 se jeho výměra zmenšila o 3 ha. Hospodářské lesy tu mají funkci především produkční. Vzhledem na pozitivní vliv lesa na půdu, vodu, vzduch v území, je jejich nejvýznamnější úlohou protierozní funkce. Během let se udály v obci různé změny.

Významnou změnou byla v roce 2005 výstavba protipovodňové hráze. Kvůli výstavbě hráze a stavidla za obcí se muselo upravovat i koryto řeky Desné, což mělo samozřejmě dopad i na půdu a půdní ekosystém. Hráz byla navržena především kvůli ochraně obce před povodněmi, které obec ohrožovaly. Nejkatastrofálnější dopad měly povodně v roce 1997 a 2002. Vodní plochy v obci zaujímají rozlohu 14 ha. Největší podíl zaujímá dominanta obce Sudkovský rybník cca 7 ha. Zbylou část tvoří řeka Desná a Křivecký potok. Zahrady zaujímají v obci 23 ha a tato výměra byla stejná i v minulosti. Ovocné sady v roce 1958 tvořily v obci 11 ha a v současnosti zaujímají 9 ha. Veliký nárůst ploch zaznamenáváme u trvalých travních porostů. V roce 1958 tvořily pouhých 44 ha a v roce 2014 tvoří 60 ha. Tento nárůst je především zapříčiněn zatravňováním svažitéch částí v katastru a vytvářením tak protierozních opatření. Zastavěné plochy v obci v roce 1958 zaujímaly 14 ha a v roce 2014 15 ha. Z toho lze usoudit, že nedochází k velkému zabírání půdy k výstavbě. Obec se tedy převážně rozrůstala před rokem 1958, což je patrné i z historické mapy. Ostatní plochy tvořily v roce 1958 18 ha a v roce 2014 36 ha.

Z tohoto shrnutí lze tedy říci, že v obci nedochází k zbytečným záborům půdy a že budoucí vývoj obce bude pozvolný, jak tomu bylo do současnosti. Vzhled obce se mírně pozměnil a to renovací obecního úřadu a kostela s přilehlým hřbitovem. V budoucnu bude ještě více vyvíjen tlak na šetrnější využívání krajiny k zemědělství a lesnictví. Zvláště v zemědělství bude potřeba věnovat se správnému hospodaření a předcházet erozi půdy.

10 ZÁVĚR

Tématem bakalářské práce je „Využití zemědělského půdního fondu v katastrálním území Sudkov“. Práce byla provedena na základě studia historických materiálů sloužících pro evidenci nemovitostí. Vypracovala jsem historický přehled o vývoji a organizaci půdního fondu ve vybraném katastrálním území.

V první části jsem se zaměřila na půdu a zemědělský půdní fond, druhy zemědělského půdního fondu a vývoj českého zemědělství.

V druhé části bakalářské práce jsem se zaměřila již na konkrétní území a to katastrální území Sudkov. Úvodem je zpracovaná historie obce, dále vývoj obce a současný stav. Zpracovala jsem zde i vývoj JZD v obci Sudkov, jelikož JZD obdělává většinu pozemků v katastrálním území. V další části jsem se zaměřila na vývoj výměr ZPF v katastru obce. Tyto údaje jsem zpracovala do tabulek. Tabulky jsou zpracovány po určitých časových obdobích a to od roku 1958 v období první etapy socializace vesnic až do roku 2014. Konec druhé části patří kapitole o nově zastavěných plochách v k. ú. Sudkov a záboru půdy na výstavbu protipovodňové hráze.

Zmíním se také o mém postupu při zpracování praktické části. Z pozemkové knihy se mi podařilo zjistit výměry druhů pozemků z časového období 1958 až 1989. Dále bylo pro tuto práci nutné získat materiály, které nejsou běžně poskytované veřejnosti a tak bylo nutné navázat kontakt s vedoucí oddělení dokumentace Katastrálního úřadu v Šumperku, která mi poskytla novější materiály. Důkladně jsem prostudovala pozemkové knihy a tím jsem získala následný vývoj výměr druhů pozemků. Vývoj jsem zpracovala pro každou parcelu zvlášť.

Pro informace z roku 2002 až 2014 jsem využila aplikace geoportál na adrese <http://geoportal.cuzk.cz/>. Je to užitečné pro všechny uživatele internetu. Je zde možno bezplatně získávat statistické údaje o konkrétním území. Dále jsem využila aplikaci Nahlížení do katastru nemovitostí poskytovaný Českým úřadem zeměměřickým a katastrálním na adrese <http://nahlizeniidokn.cuzk.cz/>. Tato aplikace je také bezplatná a je zde možné získávat informace o parcelách a budovách evidovaných v katastru nemovitostí, včetně informace o jejich vlastnictví. Možnosti výstupů jsou však omezené, výpisy z katastru nemovitostí a některé další výstupy aplikace „Nahlížení“ neumožňuje. Dále je možno využít dálkový přístup, což je placená služba, která umožňuje registrovaným uživatelům on-line přístup k údajům katastru nemovitostí.

Druhy pozemků v mojí práci prošli v období 1958 – 2014 bohatými změnami ve vývoji výměr. Převahu ve výměře půdy má od roku 1958 – 2014 zemědělská půda. Druhé místo zaujímá lesní půda.

Při zpracovávání této bakalářské práce jsem se seznámila s řadou skutečností. Uvědomila jsem si, že rozdíl mezi katastrálním pracovištěm, v jehož čele stojí lidé, kteří jsou odborníky na svém místě, mají hodně zkušeností a schopnost a ochotu vidět věci v budoucích souvislostech, a katastrálním pracovištěm, kde takové osoby nejsou nebo nejsou vyslyšeny.

Práce pro mne byla přínosná tím, že jsem získala celkový přehled o vývoji výměr druhů pozemků ve vybraném katastrálním území Sudkov. Získala jsem také přehled o kontaktech a poskytování informací na katastrálních úřadech, což jsou poznatky vhodné pro praxi. Jsem velice ráda, že jsem tento výzkum mohla uskutečnit.

11 LITERATURA

ŠPIRK, L. – NOVÁK, M. – HUSÁK, V. *Třicet let rozvoje zemědělství a potravinářského průmyslu v ČSSR*. Ministerstvo zemědělství a výživy ČSR, 1975, s. 256.

PEKÁREK, M. - PRŮCHOVÁ, I. *Pozemkové právo*. Brno: Masarykova univerzita, 2004p

SPURNÝ, F. – GOŠ, V. – JANÁČKOVÁ, H. – GÁBA, Z. – TUŠA, I. *Bludov dříve a nyní*. Bludov, 1979, s. 160.

Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů.

Agrární komora ČR - kolektiv autorů. *Ochrana půdního fondu a vodních zdrojů. Prevence škod*. Praha: Nakladatelství Brázda s.r.o., 1995.

Katastrální úřad v Šumperku - *Pozemková kniha*.

TOMAN, F. *Pozemkové úpravy*. Brno: MZLU, 1995, s. 144. ISBN 80-7157-148-8.

JÁNĚ, K. *Obec Sudkov*. 1996, s. 57.

MORÁVKOVÁ, J. *Sudkov 630 let*. 2003, s. 20.

Okresní zemědělská zpráva. *40 let socialistického zemědělství v okrese Šumperk*. Šumperk, 1989, s. 208.

Internetové zdroje:

ČUZK. *Geoportál ČUZK [online]*. 2015. Dostupné z: <http://geoportal.cuzk.cz/>.

ČUZK. *Nahlížení do katastru nemovitostí [online]*. 2015. Dostupné z: <http://nahlizenidokn.cuzk.cz/>.

OÚ SUDKOV. *Sudkov [online]*. 2015. Dostupné z: <http://www.sudkov.cz/>.

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ. *Eagri [online]*. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/>.

Wikipedie [online]. 2015. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org>.

Krásné česko [online]. 2015. Dostupné z: <http://www.krasnecesko.cz/>.

SEZNAM. CZ. MAPY [online]. 2015. Dostupné z: <http://www.mapy.cz/>.

12 ŘÍLOHY

Příloha č. 1 - Orná půda v k. ú. Sudkov

Příloha č. 2 – Rybník s chovem ryb v k. ú. Sudkov

Příloha č. 3 – Trvalý travní porost v k. ú. Sudkov

Příloha č. 4 – Vodní tok v k. ú. Sudkov

Příloha č. 5 – Ostatní plocha v k. ú. Sudkov

Příloha č. 1 - Orná půda v k. ú. Sudkov

Příloha č. 2 – Rybník s chovem ryb v k. ú. Sudkov

Příloha č. 3 – Trvalý travní porost v k. ú. Sudkov

Příloha č. 4 – Vodní tok v k. ú. Sudkov

Příloha č. 5 – Ostatní plocha v k. ú. Sudkov